

BIJLAGE 11

WERKINSTRUCTIE

Bepalen risicoprofiel

Met het doorlopen van de werkinstructie bepaal je of je te maken hebt met een van de drie risicoprofielen. Dit is van toepassing op:

- Alle verhuizingen en vestigingen binnen- en buitenland.
- Alle herinschrijvingen (dat wil zeggen: personen die terugkomen vanuit het buitenland en personen die zich opnieuw inschrijven na ambtshalve naar onbekend te zijn uitgeschreven).
- Alle 1^e inschrijvingen komende vanuit het buitenland.

Risicokaart als hulpmiddel

In de meeste gevallen zal er geen twijfel bestaan over een verhuisaangifte. In de praktijk blijkt dat bij ruim 80% van de verhuisaangiftes geen reden is om de aangifte in twijfel te trekken. Bij de overige gevallen heb je meer informatie nodig om te beoordelen of de aangifte klopt. Je kunt dan extra vragen stellen (doorvragen) of om (extra) bewijsstukken vragen. Wanneer je daarna nog steeds twijfelt, dan is er nader onderzoek nodig. Je kunt de burger extra tijd te geven om de gevraagde stukken te overleggen of je kunt de aangifte aanhouden en een melding doen naar de collega's die adresonderzoek uitvoeren.

Met behulp van de Risicokaart kun je bepalen:

1. Of je de persoon in kwestie meteen kunt verhuizen/ inschrijven.
2. Of je de verhuizing moet aanhouden.

Reden en achtergrond Risicokaart

In de meeste gevallen zal een aangifte van verhuizing, vestiging of herinschrijving gebaseerd zijn op de feitelijke werkelijkheid. Er zijn echter situaties, waarin mensen er belang bij hebben om een schijnverhuizing of schijnvestiging op te geven. De Risicokaart helpt je om deze situaties te herkennen.

Redenen kunnen zijn omdat de burger:

- Een parkeervergunning wil bemachtigen.
- Dan recht heeft op een hogere uitkering of studiefinanciering.
- Daardoor in aanmerking kan komen voor hypotheekrenteaftrek bij de Belastingdienst.
- Er belang bij heeft om andere frauduleuze praktijken te beoefenen.
- Toeslagen wil verkrijgen van de Belastingdienst.
- Onvindbaar wil zijn voor schuldeisers.
- Een nieuw identiteitsbewijs nodig heeft (paspoort, rijbewijs, verblijfsvergunning, Nederlandse identiteitskaart).
- Een BSN wil krijgen.

Inschrijving BRP

Bij een inschrijving in de BRP moet vaststaan dat die persoon en eventuele andere ingeschreven bewoners ook feitelijk op het opgegeven adres wonen. Voer bij een verhuizing of (her-)inschrijving de bewoners-check uit.

Bewoners-check

Een bewoners-check doe je om te achterhalen of er nog (meer) mensen wonen op het nieuwe adres van de burger. Voer de bewoners-check altijd uit! Wanneer de burger verklaart dat overige ingeschreven bewoners daar niet wonen, start je een regulier adresonderzoek. Dit houdt in dat je betrokken personen in de BRP 'in onderzoek zet' via de onderzoeksmodule in Key2Burgerzaken. Let op: vraag altijd naar het telefoonnummer, e-mailadres en/of nieuwe adres van de persoon die je in onderzoek neemt en noteer deze gegevens op het onderzoeksformulier en vul de overige vragen in. Als de persoon voor je de gegevens niet heeft, vermeld dit dan op het formulier.

Bij twijfel

Verzoek om extra bewijsstukken en vraag door (bijlage 12 voorbeeldvragen). Let hierbij goed op het gedrag van de persoon en wat hij zegt of vraagt. Als de burger aannemelijk heeft kunnen maken dat hij er wel woont, schrijf je de burger in.

Heb je naar aanleiding van het gesprek kunnen vaststellen dat de overige ingeschreven bewoners er ook wonen, dan is er geen verdere actie nodig. Als de burger dit niet aannemelijk heeft kunnen maken, controleer dan de risicoprofielen.

Verzoek om extra bewijsstukken

Je kunt de burger altijd om extra informatie vragen om te verifiëren of iemand feitelijk op het adres woont. Bij twijfel dient de burger meerdere bewijsstukken te overleggen om aan te tonen dat hij er feitelijk woont. De burger is op grond van (artikel 2.45 van) de Wet BRP verplicht om zijn medewerking hieraan te verlenen.

Aanvullende stukken kunnen onder meer zijn:

- Rekeningen van de energieleverancier.
- Rekeningen van vaste telefoon- of internetaansluiting.
- Loon- of uitkeringsstrookje.
- Bankafschriften gericht aan het adres waar de burger aangeeft dat hij woont.
- Een recente huur- of koopovereenkomst of ,een recente antikraak-bruikleenovereenkomst.
- Recente huur- of hypotheekbetalingen.
- Een toestemmingsformulier van de hoofdbewoner.
- Recent ontvangen post op het adres (anders dan van overheidsorganisaties).
- Een abonnement op de sportschool.

Huur- of koopovereenkomst als bewijsstuk?

- Bekijk deze documenten altijd kritisch! Als je twijfelt aan de echtheid van een document raadpleeg de betrokken instanties (woningbouw, kadaster etc).
- Maak een kopie van alle pagina's van de huur- of koopovereenkomst.
- Hou bij een vals huurcontract de verhuizing altijd aan en geef het dossier aan de collega's van adresonderzoek. Een toezichthouder moet onderzoeken uitvoeren of een adresbezoek afleggen.

RISICOPROFIELEN

Is er na de reguliere werkwijze (nog) gereede twijfel over de juistheid van de aangifte? Controleer dan of er sprake is van één van de risicoprofielen.

RISICOPROFIEL OVERBEWONING

Van overbewoning is sprake als:

- Meerdere personen in de BRP ingeschreven zijn op een adres, terwijl ze geen deel uit maken van hetzelfde gezin.
en/of
- Meer personen ingeschreven zijn op de woning dan er kamers zijn, terwijl ze geen deel uitmaken van hetzelfde gezin.
en/of
- Meer dan een persoon per 10 m² woont op het adres, terwijl ze geen deel uitmaken van hetzelfde gezin.
en/of
- Iemand een verhuisaangifte voor een gezin doorgeeft naar een adres waar al een volledig gezin is ingeschreven.

Aandachtspunten

Niet elke situatie is wat die lijkt. Het is dus belangrijk om goed door te vragen en je af te vragen wanneer het aannemelijk is dat de burger er ook daadwerkelijk woont. Bij gezinnen die afkomstig zijn uit het buitenland is het heel normaal dat grote gezinnen in een kleine woning wonen. Aan de andere kant is het ook heel 'normaal' om mensen te helpen aan een inschrijfadres omdat de burger vanwege een uitkering niet ingeschreven kan worden op een adres waar hij daadwerkelijk woont.

Wanneer iemand zijn huis is uitgezet, is het aannemelijk dat de burger tijdelijk bij iemand gaat inwonen. In dat geval kan er wel sprake zijn van overbewoning, maar wanneer de burger er daadwerkelijk woont, mag hij ook op het adres ingeschreven worden. Het zal dan meestal gaan om een tijdelijke situatie.

Werkwijze overbewoning

Nadat je de reguliere stappen van een verhuisaangifte hebt doorlopen, constateer je of er al dan niet sprake is van overbewoning. Wanneer je een sterk vermoeden hebt dat de aangifte niet correct is (er is sprake van gereede twijfel van fraude), en de burger echter blijft volhouden dat zijn aangifte wel juist is, houd de aangifte dan aan en verwerk de aangifte (nog) niet. Overleg met de coördinator en/of de collega's van adresonderzoek. Deze zullen onderzoeken of een adresbezoek moet worden gedaan door de toezichthouder.

RISICOPROFIEL SCHIJNBEWONING

Een burger staat op een adres ingeschreven waar hij niet daadwerkelijk verblijft.

In de volgende gevallen kan sprake zijn van schijnbewoning:

- Jongeren, die eerder inwonend waren bij hun ouders:
 - Laten zich inschrijven bij een ander gezin of familielid.
of
 - Verhuizen binnen een kleine straal van het ouderlijk adres.
- (LAT-)partners: gehuwden/ geregistreerd partners die:
 - Op verschillende adressen staan ingeschreven.
of
 - Verhuizen naar een afzonderlijk adres na eerst één huishouden gevormd te hebben.
- Veelverhuizers
 - Personen die meer dan twee keer per jaar verhuizen binnen Purmerend.
- VOW-ers (vertrokken onbekend waarheen) die:
 - Na een langere periode van uitschrijving naar 'onbekend waarheen' zich weer inschrijven om een identiteitsbewijs aan te vragen of zich weer op hetzelfde adres laten inschrijven waar zij voor uitschrijving naar 'onbekend waarheen' eerder stonden ingeschreven.
- Personen die:
 - Een briefadres op hetzelfde adres aanvragen waar zij woonachtig zijn.

Aandachtspunten

- Een student ontvangt een hogere uitkering als hij uitwonend is. Dit kan een aanleiding zijn om een schijnverhuizing op te geven.
- Een ander voorbeeld: als iemand een uitkering heeft en als samenwonend op een adres staat ingeschreven, kan het zijn dat hij wordt beoordeeld als zijnde voordeurder. Hierdoor wordt hij gekort op zijn uitkering. Als hij zich inschrijft op een lege woning/ bedrijf en daar als alleenstaande staat ingeschreven krijgt hij een hogere uitkering.

Werkwijze schijnbewoning

Nadat je de reguliere stappen van een verhuisaangifte hebt doorlopen constateer je of er al dan niet sprake is van schijnbewoning. Wanneer je een sterk vermoeden hebt dat de aangifte niet correct is (er is sprake van gereede twijfel van fraude), en de burger echter blijft volhouden dat zijn aangifte wel juist is, houd de aangifte dan aan en verwerk de aangifte (nog) niet. Overleg met de coördinator en/of de collega's van adresonderzoek. Deze onderzoeken of de toezichthouder een adresbezoek moet afleggen.

RISICOPROFIEL: SCHIJNBEWONING HUISEIGENAREN

Het betreft hier woningeigenaren of hoofdhuurders die hun woning verhuren en woonachtig zijn op een ander adres maar ingeschreven staan op de eigen (koop)woning.

Aandachtspunten

- Een huiseigenaar/ hoofdhuurder woont bijvoorbeeld op een ander adres dan zijn koop/ huurwoning. Hij verhuurt zijn eigen woning aan iemand anders. In plaats van zich in te schrijven op zijn werkelijke adres, besluit hij ingeschreven te blijven staan op het adres van de koop/ huurwoning. Bijvoorbeeld om naast zijn huurinkomsten ook nog hypotheekrente af te kunnen trekken of extra inkomsten (zoals huursubsidie) te ontvangen.

Werkwijze

Nadat je de reguliere stappen van een verhuisaangifte hebt doorlopen, constateer je of er al dan niet sprake is van schijnbewoning huiseigenaren. Voor de duidelijkheid: niet de geloofwaardigheid van de persoon die aangifte komt doen is in deze gevallen in twijfel, maar die van de huiseigenaar/ hoofdhuurder, die nog ingeschreven staat op het adres van de koopwoning. Als de persoon aan het loket aannemelijk heeft kunnen maken dat hij daadwerkelijk op het adres woont waarop hij zich inschrijft, dan kun je hem dus inschrijven.

(Mogelijk)sprake van schijnbewoning huiseigenaren?

Wanneer je een sterk vermoeden hebt dat de huiseigenaar/ hoofdhuurder niet op dat adres woont (er is sprake van gerede twijfel van fraude), overleg met de coördinator of de collega's van adresonderzoek. Deze gaan kijken of ze een onderzoek moeten beginnen en onderzoeken of dat een toezichthouder een adresbezoek afleggen.